

TEATTERIKESKUS

Teatercentrum · Theatre Centre

Meritullinkatu 33 a 2
00170 Helsinki
info@teatterikeskus.fi
www.teatterikeskus.fi

Tanssiteatteri Hurjaruuth, Talvisirkus Matkalla. Kuva: Riku Virtanen.

Vos-teattereiden yksikköhinnan leikkauksen vaikutukset pienille teattereille

Eduskunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2016 leikataan vos-teattereiden valtion tukea keskimäärin 3,4 prosentilla. Lisäksi teattereiden indeksikorotuksien jäädyttämistä jatketaan. Teattereille ei myöskään enää suunnata hankerahoitusta työllisyyden parantamiseen. **Leikkauksista kärsivät eniten kustannustehokkaat, ketterät, lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille esityksiä ja muita elämyksiä tuottavat pienet puhe- ja tanssiteatterit.**

Teattereille myönnetään vuosittain palkkakustannusten perusteella avustuksia henkilötulo- ja elämyksinä. Monilla teattereilla toteutuneet henkilötulo- ja elämyksinä ovat todellisuudessa suuremmat kuin myönnettyt henkilötulo- ja elämyksinä. Nämä toteutuneet, myönnettyjä suuremmat henkilötulo- ja elämyksinä luovat teatterille puskurin. Puskuri antaa teatterille liikkumavaraa palkkamenoissa aiheuttamatta henkilötulo- ja elämyksinä menetyksiä valtionosuudessa. Teatterit, joiden myönnettyt henkilötulo- ja elämyksinä ovat samat kuin toteutuneet, menettävät todennäköisesti suunniteltujen leikkausten takia myös henkilötulo- ja elämyksinä. Tällöin leikkauksen todellinen suuruus paljastuu aivan muuksi, jopa 15 %:ksi.

Teattereiden toteutuneiden henkilötulo- ja elämyksinä määrä vaihtelee vuosittain. Vain yksi katsojia vähemmän kiinnostava teos merkitsee teatterille toteutuneista henkilötulo- ja elämyksinä kertyvän puskurin menettämistä. Teatterit säästävät palkkakustannuksista, jotka ovat suurin kustannuserä (keskimäärin 69 %). Kiinteistöjen kustannukset ovat vakiot tai nousevat, ja toimintamenot ovat vain 18 % (kiertuekalusto, lavastukset, puvustukset, tekniikka, jne.). Käytännössä viime vuosien indeksikorotuksien jäädyttämisen myötä kaikki mahdolliset ylimääräiset menoerät on jo leikattu.

Teatteriin kohdistuvat leikkaukset merkitsevät alan työttömyyden kasvua, koska korvaavia työpaikkoja ei ole olemassa. Irtisanotut työntekijät maksavat yhteiskunnalle enemmän kuin sen valtion tuki on teatterille.

Teatterit tuottavat jatkuvasti palveluita ja toimintaa, joiden tuottama tulo palautuu sekä valtiolle että kunnille lähes yhtä suurena kuin on niille suunnattu tuki. Sen lisäksi ne ostavat palveluita kotimaassa toimivilta yrityksiltä, jolloin ne tuottavat tuloa paikalliselle yritystoiminnalle. Ulkomaiset ja kotimaiset selvitykset ovat osoittaneet, että taiteeseen ja kulttuuriin sijoitettu julkinen tuki on sekä taloudellisesti että vaikuttavuudeltaan kannattava sijoitus valtiolle ja kunnille.

Vaihtoehtoiset vos-teattereita koskevat ehdotuksemme:

- 1) Veikkauksen vararahastosta osoitetaan varoja noin 400 000 euroa siihen, että alle 30 myönnettyä henkilötulo- ja elämyksinä vuonna 2015 saaneet teatterit (34 kpl) jäävät valtionosuusteattereiden yksikköhinnan leikkauksien ulkopuolelle.**

- 2) Veikkauksen vararahastosta puretaan ja osoitetaan varoja alan työllistämiseen, samalla tavalla kuin 2015.
- 3) Taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta parantavan kärkihankkeen määrärahoja ohjataan tehokkaasti jo olemassa olevien rakenteiden kautta, esimerkiksi VOS-teattereiden ja valtion harkinnanvaraista toiminta-avustusta saavien teattereiden tms. kautta niin, että kärkihankkeet suunnitellaan yhdessä taidealan toimijoiden kanssa.

Helsingissä 5.11.2015,

Teatterikeskus, Teatteri Rollo, KOM-teatteri, Q-teatteri, Viirus, Ryhmäteatteri, Tanssiteatteri Hurjaruuth ja Teatteri Jurkka